

گناہان شکم

امام صادق (علیہ السلام):
در آمد حرام، اثرش در
فرزندان آشکار می شود.

مقدمه

الحمد لله رب العالمين و الصلوه و السلام على سيد الانبياء والمرسلين محمد و اهل بيته الطاهرين

در آیات و روایات به ما دستور داده اند غذای پاک و حلال بخوریم

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ

یعنی ای مردم غذای حلال و پاکیزه زمین را بخورید و از گامهای شیطان پیروی نکنید که او دشمن آشکار شماست . :.....

1- عبادت هفتاد جزء است که بهترین جزء آن طلب روزی حلال است.

2- هر کس لقمه حلال بخورد، فرشته ای بالای سر او می ایستد و برای او طلب مغفرت می نماید تا زمانی که از خوردن دست بکشد.

3- هر کس غذای حلال بخورد خداوند قلب او را تا چهل روز نورانی می گرداند

از ظرفی به ما هشدار داده اند اگر غذای حرام بخورید دچار مشکلاتی در دنیا و آخرت می شوید

مثلا گفته اند لقمه حرام انسان را زیر و رو می کند....لقمه حرام انسان را پیامبر کش می کند امام کش می کند...

در این کتاب پیرامون گناهان شکم مطالب متنوعی آورده شده است.

زمستان 1401. کرمانشاه

گناهان شکم

نهی قرآن کریم از استفاده از اموال باطل

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ.⁽¹⁾

ای مؤمنین! نباید اموال دیگران را از روی ناحق تصرف کرده و استفاده نکنید. بلکه باید معاملاتتان بر مبنای معاملات اسلامی باشد.

مسئله نان حلال در آوردن از مسایل مهم زندگی هر سرپرست خانواده ای است. و عده زیادی از مردم در این مورد راه انحرافی رفته و از راههای خلاف پول در می آورند لذا سعادتمند نمی گردند.

امام صادق (ع) لیه السلام به مصادف فرمود: ای مصادف! نان حلال در آوردن از شمشیر زدن در راه خدا سخت تر است.⁽²⁾

ضررهای اموال آلوده

وقتی پول کثیف وارد بازار شود: بازار آلوده می باشد- اعتماد در معاملات از بین می رود.- دوطبقه پولدار و فقیر بوجود می آید.- آبروها از بین می رود- زندان ها پر می شود- خانواده ها از هم می پاشد- پرونده های قضائی بیشتر می شود- زلزله و قحطی و خشکسالی پدید می آید. که در احادیث است که اگر بازار کم فروشی کنند خشکسالی می شود.

امام کاظم ع به صفوان شتردار فرمود شما همه کارهای خوب است جز یک کار. چرا شترهای را به دستگاه حکومت اجاره داده ای؟ زیرا دوست داری تا ستمارانی که شترهای را کرایه کرده اند آنقدر زنده بمانند تا پول تو را پرداخت کنند و کسی که بقاء ستمکار را بخواهد جزو آنان است!⁽³⁾

و پولی که از بابت اجاره شترهایش از ستمکاران می گیرد اشکال شرعی دارد.

2. جوانان و گناهان کبیره .

3-وسائل باب تجارت باب 71 ص 548

آقا رسول الله ص فرمود:هرگاه شخصی يك لقمه حرام بخورد و جزء بدنش شود تمام ملائکه آسمان وزمین لعنتش می کنند.⁽¹⁾

و فرمود:هر که لقمه حرامی بخورد تا چهل شب نمازش قبول نمی شود و تا چهل روز دعایش مستجاب نمی گردد.⁽²⁾

شخصی به رسول خدا ص عرض کرد می خواهم دعایم مستجاب شود چه کنم؟فرمود غدایت را حلال و پاکیزه کن و حرام به شکم خودت داخل ننما!⁽³⁾

و خداوند به حضرت عیسی ع فرمود به ستمکاران بنی اسرائیل بگو درحالی که مال حرام در تصرف شماست مرا صدا زنید که اگر مرا بخوانید من شما را لعنت می کنم.⁽⁴⁾

آقا امام حسین ع به لشکر عمر سعد فرمود:شکمهائتان از حرام پر شده است!⁽⁵⁾
مصادیق اموال باطل

رباخواری-رشوه خواری-غصب اموال-ارث خواری-کم فروشی-گرانفروشی-احتکار-غش در معامله-قاچاق-خودفروشی-کودک فروشی-فروش آلات موسیقی وقمار و سی دی مستهجن و ماهواره و غیره-فروش سلاح به دشمن-فروش کتابهای گمراه کننده عقیدتی یا اخلاقی-درآمد از راه رمالی و ساحری و فالگیری و دعانویسی و کهنات و غیره

معاملات انسان و درآمد انسان باید از راه حلال باشد تا زندگی انسان از گرفتاری ها و اثرات زیانبار درآمد حرام مصون بماند .

در رساله امام(ره) مسئله 2055 آمده است:

در چند مورد معامله باطل است: اول: خرید و فروش عین نجس، مثل بول و غایط و مسکرات، بنابر اقوی در بعضی و بنابر احتیاط واجب در بعضی. دوم: خرید و فروش مال غصبی، مگر آنکه صاحبش معامله را اجازه کند. سوم: خرید و فروش چیزهایی که مال نیست. چهارم: معامله چیزی که منافع معمولی آن حرام باشد، مثل آلات قمار و موسیقی. پنجم: معامله‌ای که در آن ربا باشد. و حرام است غش در معامله، یعنی فروختن جنسی که با چیز دیگر مخلوط است در

1- سفینه البحار 245/1

2- همان

3- گناهان کبیره 405

4- همان

5- همان

صورتی که آن چیز معلوم نباشد و فروشنده هم به خریدار نگوید، مثل فروختن روغنی که آن را با پیه مخلوط کرده است، و این عمل را غش می‌گویند. از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم منقول است که فرمودند: از ما نیست کسی که در معامله با مسلمانان غش کند یا به آنان ضرر بزند یا تقلب و حيله نماید، و هر که با برادر مسلمان خود غش کند، خداوند سبحان برکت روزی او را می‌برد و راه معاش او را می‌بندد و او را به خودش واگذار می‌کند.

در روایتی امام صادق(ع) فرمود: یکی از مصادیق اکل مال به باطل، این است که انسان قرض کرده و با اینکه در مهلت مقرر می‌تواند بدهی خود را بدهد ولی نمی‌دهد و در راه مصارف خود صرف می‌کند.⁽¹⁾

مؤمنین و مؤمنات اگر بخواهند به سعادت برسند باید از خوردن هر گونه غذای حرام، خودداری کنند. نباید بخاطر غذای عالی، آلوده به حرام بشوند. زیرا شکم انسان به گونه‌ای است که هزغذایی به او دادی اعتراض نمی‌کند. نان و سبزی بدهی اعتراض نمی‌کند غذای عالی دادی باز اعتراضی ندارد. لذا علمای ما در مورد خوردن ساده زیست بودند و سخت‌گیری نمی‌کردند

زهد و بی‌رغبتی امام به دنیا

یکی از یاران امام امت می‌گوید: در نجف اشرف روزهای اول برای تهیه غذا، یکی دوبار از امام پرسیدم که «ناهار چه می‌خورید؟» و یا «شام چه میل می‌کنید؟» و امام هم چیزی می‌گفتند. ظاهراً بار سوم بود که امام با قاطعیت همیشگی فرمودند:

از این به بعد دیگر راجع به غذا و شام و ناهار از من چیزی نپرسید و هر چه خواستید درست کنید. من هم مانند شما هر چه بود می‌خورم!

و عملاً نیز تا مدتی که من در خدمت ایشان بودم این شیوه را در زندگی داشتند و معمولاً در مورد غذا و کم و کیف آن اظهار نظر نمی‌کردند. اگرچه در مورد نظافت و جهات بهداشت آن حساسیت خاصی داشتند⁽²⁾.

در حالات سید قزوینی گفته‌اند: هرگز در خانه خود از خانواده و اولاد و خدمتکاران چیزی نمی‌خواست. مانند غذا در هنگام نهار و چای و غیره. و اگر خانواده او مواظب غذا و احتیاجات او نبودند، او هرگز

1. میزان الحکمه - بحار الانوار 144/100

(2) پا به پای آفتاب: ج 2، ص 173، از زبان رسولی محلاتی.

درخواست نمی کرد و اگر خانواده اش فراموش می کردند که چیزی به او بدهند شب و روز می گذشت و او چیزی نمی گفت.⁽¹⁾

علمای این چنین بودند ما هم باید تلاش کنیم به نوع غذا اهمیت ندهیم تا اینکه برای غذای خوب دچار آلودگی شویم.

همچنین باید اقتصاد ما سالم باشد تا مردم آلوده به مال حرام نشوند.

اقتصاد آلوده مثل رواج رشوه خواری، رانت خواری، پولشویی، تقلب، کلاهبرداری، اختلاس و غیره باعث ظلم به عده ای از مردم شده و عدالت اجتماعی را بخطر می اندازد. لذا در آیه شریفه مذکور مسلمانان را از این آلودگیها بر حذر می دارد.

تأثیرات امور معنوی در سلامتی

یقیناً غذا در روحيات انسان اثر مثبت و منفی می گذارد. اگر از غذای پاکیزه و حلال و طیب استفاده شود اثر مثبت و اگر از غذای نجس و آلوده و حرام استفاده شود، اثر منفی بر معنویات انسان می گذارد. همچنین روزه گرفتن، با طهارت غذا خوردن، ذکر الهی بر زبان جاری نمودن، به فقرا کمک کردن در سلامتی انسان نقش های کلیدی بازی می نمایند.

به داستانی در این زمینه توجه فرمائید:

غذای نجس

«مرحوم آخوند ملاعلی معصومی همدانی به خانه یکی از محترمین جهت صرف غذا دعوت شد. سر سفره میزبان متوجه شد که مرحوم آخوند از خورش موجود در سفره نمی خورد. از آنجا که مرد پارسایی بود متوجه می شود که احتمالاً اشکالی شرعی در تهیه این خورش است. ابتدا از خانواده خود سؤال می کند و می بیند که اشکال از این ناحیه نیست. سپس سراغ قصاب می رود، قصاب می گوید

که این گوشت را از شخصی خریده است و خود ذبح ننموده است . به ناچار سراغ فروشنده گوشت به قصاب می رود و مسئله را از او می پرسد . او ابتدا وجود هر گونه شبهه های را انکار می کند اما وقتی با اصرار مواجه می شود می گوید ما گوسفند چاقی داشتیم که آن را در صحرا به جایی بسته بودیم . بعد از چند ساعت که سراغ او رفتیم دیدیم که حیوان از بس جست و خیز کرده طناب به گلایش پیچیده شده و او را خفه کرده است . چون متحمل ضرر زیادی

(1) قصص العلماء تنکابنی

می شدیم تصمیم گرفتیم که سر او را بریده و به قصاب بفروشیم .
میزبان وقتی ماجرا را می شنود خدمت مرحوم آخوند رسیده و از ایشان می پرسد: آقا شما چطور شد که از خورش نخوردید؟
مرحوم آخوند می فرماید: من دیدم که در ظرف خورش نجاست وجود دارد.»⁽¹⁾

رباخواری

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿278﴾ فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِن تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ ﴿279﴾⁽¹⁾

ای مؤمنین! از خدا بترسید و اگر مؤمنید رباخواری را رها کنید. و اگر رها نکنید به جنگ با خدا و رسولش آماده شوید. و اگر توبه کنید اصل مال حلال است. نه ظلم کنید و نه به ظلم راضی شوید.

یکی از گناهان بزرگ، رباخواری است که آنقدر زشت است که خداوند در آیه مذکور از آن به جنگ با خدا تعبیر کرده است.

و در آیه 125 آل عمران می فرماید: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَاْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا مُّضَاعَفَةً وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ.

ای مؤمنین! ربا مخورید، چیزی که داده اید چند برابر مستانید و زیاده نطلبید و از مخالفت با خدا بترسید شاید رستگار شوید و از آتشی که برای کفار آماده شده پرهیز کنید.

و در جای دیگر می فرماید: يَمْحَقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُرْبِي الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ⁽²⁾

خداوند مال ربائی را بی برکت می کند ولی صدقات را چند برابر می نماید و خداوند کافر گنه کار را دوست ندارد.

آنقدر ربا بد است که در بعضی روایات معادل 70 بار زنا با محارم است⁽³⁾

و پیامبر خدا لعنت کرده خورنده ربا و خوراننده و خریدار و فروشنده و نویسنده و دوشاهد ربا را.⁽⁴⁾

1. بقره

2-بقره 277

3-کافی-الفقيه-التهذيب

4-وسائل، کتاب تجارت باب ربا باب 4 ص 598

به امام صادق (ع) لیه السلام گفتند شخصی مدعی است که ربا مانند شیر مادر حلال است! حضرت فرمود اگر خدا بمن قدرت بدهد گردنش را می زنم!⁽¹⁾
رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «هرگاه در بین امتم ده خصلت ظاهر شود، خداوند سبحان آنها را به ده چیز کیفر می دهد!

سؤال شد: آنها کدامند یا رسول الله!

فرمود: هنگامی که کم دعا کنند، بلا نازل شود، هنگامی که صدقات را ترک کنند، بیماریها زیاد شود، هنگامی که زکات ندهند، حیوانات بمیرند، هنگامی که حاکم ظلم کند، باران قطع شود، هنگامی که زنا زیاد شود، سگته هم زیاد شود، هنگامی که رباخواران زیاد شوند، زلزله هم زیاد شود، هنگامی که خلاف حکم الهی، حکم کنند، خداوند دشمنانشان را مسلط کند، هنگامی که عهد و پیمان را نقض کنند، خداوند آنها را به قتل مبتلا سازد، هنگامی که وزنها و ترازوها را کم بگیرند، خداوند سبحان آنها را به قحطی مبتلا سازد.⁽²⁾

اگر معصیت در پنهانی انجام شود، فقط ضررش به صاحبش می رسد و اگر در آشکارا انجام شود و کسی با او مخالفت ننماید، به همه مردم ضرر می رسد.

چند مسئله در باره ربا از رساله امام امت رض

2283 اگر کسی که قرض می دهد شرط کند که زیادت از مقداری که می دهد بگیرد، مثلاً یک من گندم بدهد و شرط کند که یک من و پنج سیر بگیرد، یا ده تخم مرغ بدهد که یازده تا بگیرد ربا و حرام است بلکه اگر قرار بگذارد که بدهکار کاری برای او انجام دهد یا چیزی را که قرض کرده با مقداری جنس دیگر پس دهد مثلاً شرط کند یک تومانی را که قرض کرده با یک کبریت پس دهد ربا و حرام است و نیز اگر با او شرط کند که چیزی را که قرض می گیرد به طور مخصوص پس دهد مثلاً مقداری طلای نساخته به او بدهد و شرط کند که ساخته پس بگیرد باز هم ربا و حرام می باشد ولی اگر بدون این که شرط کند خود بدهکار زیادت از آنچه قرض کرده پس بدهد اشکال ندارد بلکه مستحب است.

2284 ربا دادن مثل ربا گرفتن حرام است و کسی که قرض ربایی گرفته اگر چه کار حرامی کرده ولی اصل قرض صحیح است و می تواند در آن

1- کافی

2. میزان الحکمه - جامع الاخبار/180

تصرف نماید.

2285 اگر گندم یا چیزی مانند آن را به طور قرض ربایی بگیرد و با آن زراعت کند حاصلی که از آن به دست می آید مال قرض گیرنده است.

2286 اگر لباسی را بخرد و بعد از پولی که بابت ربا گرفته یا از پول حلالی که مخلوط با ربا است به صاحب لباس بدهد چنانچه موقع خریداری قصدش بوده که از این پول بدهد پوشیدن آن لباس و نماز خواندن با آن جایز نیست و نیز اگر پول ربایی با حلال مخلوط به حرام داشته باشد و به فروشنده

بگویند که این لباس را با این پول می خرّم پوشیدن آن لباس حرام است و اگر بداند پوشیدن آن حرام است نماز هم با آن باطل می باشد.

دونکته مهم:

1- می توان بجای رباخواری، مضاربه نمود. یعنی پول را به فردی بدهد تا با آن کار کند و هرچقدر سود کرد در سود شریک باشد.

2- سودی که بانک در ایران می دهند اگر طبق قراردادهای شرعی باشد حلال است. گاهی افرادی می گویند پولتان را به ما بدهید ما بیشتر سود می دهیم. این ربا و حرام است. زیرا براساس قراردادهای شرعی نمی باشد.

شرابخواری

«يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِن نَّفْعِهِمَا»⁽¹⁾

از تو در مورد شراب و قمار می پرسند بگو که گناه بزرگی در استفاده از این دو است اگرچه منافی هم دارد ولی بدی آن از نفعش بیشتر است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ⁽²⁾ 90»

ای مؤمنین! شراب و قمار و چوبهای قمار و امثال آن پلید و جزو کارهای شیطانی است لذا از آنها دوری کنید شاید رستگار شوید.

شراب مایعی است مست کننده که نه تنها دردین اسلام بلکه در همه ادیان و بلکه از دید همه اطباء مضر و ضرر آور تشخیص داده شده است.

بزرگترین ضرر شراب مختل کردن عقل آدمی است. عقلی که شرافت انسان و برتری او بر سایر موجودات وابسته به آن است.

یکی از دانشمندان گفته است که حتی مصرف کم الکل می تواند ضایعات مغزی بسیاری را سبب شود. و وقتی انسان از نوشیدن مقدار کمی الکل، احساس لذت و شادمانی می کند نمی داند که به نابودی سلولهای مغزی خود کمک کرده است.

آثار زیانبار شراب در جوامع مختلف قابل انکار نیست. به بعضی از این آثار اشاره می شود:

شراب را می توان ریشه بسیاری از مفاسد غرب دانست که بحمدالله در کشور ما بخاطر رعایت مسائل مذهبی، شرابخواری در حد بسیار ضعیف و اندکی است.

اما در تاریخ می توان به مواردی اشاره کرد که شرابخواری باعث

1-بقره 219

2-مائده 90

نابودی و جنایات وقتل شده است. وقتی هارون، خلیفه عباسی، خواهرش عباسه را به عقد جعفر برمکی وزیر مقتدر خود در آورد او را از هر گونه تماس جنسی منع نمود و جعفر هم اطاعت کرد ولی عباسه نتوانست بر هوس خود غلبه کند و ترتیبی داد تا جعفر با نوشیدن شراب مست شود. آنگاه با او عمل جنسی انجام داد. وقتی بعد از مدتها خبر به هارون رسید، دستور کشتن جعفر برمکی و کندن ریشه برامکه در دستگاه خلافت خود را صادر نمود. و به این ترتیب ریشه برمکی ها از قدرت و خلافت کنده شد.

و یا وقتی مغولها به ایران حمله کردند، پادشاه ایران جلال الدین خوارزمشاه بدلیل مستی نتوانست تصمیم درستی برای دفاع از کشور

بگیرد لذا کشور ایران به اشغال مغولها درآمد و تمدن اسلامی دچار آفت مخربی گردید.

در زمان امیر کبیر که می رفت کشور ما از تاریکی و گمراهی بدر آید و از عقب ماندگی نجات یابد، بدخواهان حکم قتل امیر کبیر را از ناصرالدین شاه در حال مستی گرفتند و اجرا نمودند. و باعث شدند که امید نجات ایران برباد رود.

در تاریخ ذکر شده که افرادی بوده اند که بر اثر مستی با محارم خود مثل خواهر خود زنا کرده اند.

ابلیس شبی رفت به بالین جوانی	آراسته با شکل مهیبی سر و بر را
گفتا که منم مرگ و اگر خواهی زنهار	باید بگزینی تویکی زین سه خطر را

یا بشکنی از خواهرِ خود، سینه و سر را	یا آن پدر پیر خودت را بکشی زار
کز مرگ فتد لرزه به تن ضیغم نر را	لرزید از این بیم جوان بر خود و جادشت
تا آنکه پیوشم ز هلاکِ تو نظر را	یا خود ز می ناب کشی یک دو سه ساغر
هرگز نکنم ترکِ ادب این دونفر را	گفتا پدر و خواهر من هر دو عزیزند
می نوشم و باوی بکنم چاره شر را	لکن چوبه می دفع شر از خویش توان کرد
هم خواهر خود را زد و هم کشت پدر را	جامی دو بنوشید و چو شد خیره ز مستی

ای کاش شود خشک بن تاک و خداوند
زین مایه شر حفظ کند نوع بشر را

«ایرج میرزا»

دانشمندان تنها آثار زیانبار شرابخواری را گریبانگیر شرابخوار نمی دانند بلکه به نسلهای بعدی هم این آثار سرایت می کند.

دبیر کل سازمان بین المللی مبارزه با الکل گفت که هشتاد درصد دیوانگان و چهل درصد بیماران آمیزشی در نتیجه اعتیاد به الکل بوده است. و دکتري در آلمان گفته است که درب میکده هارا ببندید تا من درب نیمی از بیمارستانها و دیوانه خانه هارا ببندم.

می چنانت کند به نادانی	که بز ماده را پری خوانی
مست نادم شود به هشیاری	توزمستان طمع چه می داری؟

جایگاه شرابخوار در روایت:

امام صادق (ع) فرمود: هر که شراب بخورد روح ایمان از او خارج می گردد.⁽¹⁾

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ص: مَنْ شَرِبَ الْخَمْرَ بَعْدَ مَا حَرَّمَهَا اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَى لِسَانِي فَلَيْسَ بِأَهْلٍ أَنْ يُزَوَّجَ إِذَا خَطَبَ وَلَا يُشَفَّعَ إِذَا شَفَّعَ وَلَا يُصَدَّقَ إِذَا حَدَّثَ وَلَا يُؤْتَمَنَ عَلَى أَمَانَتِهِ⁽²⁾

پیامبر خدا ص فرمود: بعد از اینکه خداوند شراب را حرام کرد، اگر کسی شراب بخورد نباید به او زن بدهید. شفاعتش را قبول نکنید. سخنش را تصدیق نکنید. او را امین در امانتهای خود قرار ندهید.

عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ قَالَ: يُوءَتَى شَارِبُ الْخَمْرِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مُسَوِّدًا وَجْهَهُ مُدْلَعًا لِسَانُهُ يَسِيلُ لُعَابُهُ عَلَى صَدْرِهِ (3)

امام باقر ع فرمود: روز قیامت شارب خمر با صورتی سیاه و درحالی که زبانش بیرون افتاده و آب دهانش بر سینه اش سرازیر است محشور می گردد.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ص: شَارِبُ الْخَمْرِ لَا يُعَادُ إِذَا مَرِضَ وَلَا يُشْهَدُ لَهُ

1- کافی 2/276

2- الکافی ج : 6 ص : 396

3- الکافی ج : 6 ص : 396

جَنَازَةً وَلَا تُرْكُوهُ إِذَا شَهِدَ (1)

پیامبر خدا ص فرمود: اگر شرابخوار مریض شد به عیادتش نروید. اگر مرد در تشییعش حاضر نشوید. شهادتش را قبول نکنید.

لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ ص الْخَمْرَ وَعَاصِرَهَا وَمُعْتَصِرَهَا وَبَائِعَهَا وَمُشْتَرِيَهَا وَسَاقِيَهَا وَآكِلَ ثَمَرِهَا وَشَارِبَهَا وَحَامِلَهَا وَالْمَحْمُولَةَ إِلَيْهِ (2)

پیامبر اسلام (ص) در رابطه با نوشیدن شراب، ده دسته را لعن فرمود: کسیکه درخت آن را می نشاند، آنکه درخت را آبیاری می کند، کسیکه آب آنرا می گیرد و شراب می سازد، کسیکه شراب را می نوشد، ساقی

شراب، آورنده شراب، کسیکه شراب بسویش آورده می شود، خریدار شراب، مصرف کننده پول شراب و کسانی که در خوردن و فشردن انگور شراب و فروختن و خریدن و حمل آن دست دارند و کسیکه از پول فروش آن استفاده می کند، همه در گناه شریکند.

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ ع قَالَ: مَنْ شَرِبَ النَّبِيذَ عَلَى أَنَّهُ حَلَالٌ خُلِدَ فِي النَّارِ وَمَنْ شَرِبَهُ عَلَى أَنَّهُ حَرَامٌ عَذَّبَ فِي النَّارِ⁽³⁾

امام صادق (ع) فرمود: هر که شراب را به عنوان اینکه حلال است بخورد در جهنم ابدی می ماند و هر که به عنوان اینکه حرام است بخورد در جهنم عذاب می شود.

قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: يَا يُونُسَ بْنَ ظَبْيَانَ أْبْلِغْ عَطِيَّةَ عَنِّي أَنَّهُ مَنْ شَرِبَ جُرْعَةً مِنْ خَمْرٍ لَعَنَهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ وَ مَلَائِكَتُهُ وَ رُسُلُهُ وَ الْمُؤْمِنُونَ فَإِنْ شَرِبَهَا حَتَّى يَسْكُرَ مِنْهَا نُزِعَ رُوحُ الْإِيمَانِ مِنْ جَسَدِهِ...⁽⁴⁾

امام صادق (ع) فرمود: هر که یک جرعه شراب بنوشد خداوند عز و جل و ملائکه و پیامبران و مؤمنین همه لعنش کنند و اگر آنقدر بخورد که مست کند روح ایمان از بدنش خارج می گردد.

همچنین امام صادق (ع) فرمود: شرابخواران، تشنه می میرند و تشنه محشور می شوند و تشنه وارد جهنم می شوند.⁽⁵⁾

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص): لَا يَنَالُ شَفَاعَتِي مَنْ اسْتَخَفَّ بِصَلَاتِهِ وَلَا يَرُدُّ عَلَى الْخَوْضِ لَا وَاللَّهِ لَا يَنَالُ شَفَاعَتِي مَنْ شَرِبَ الْمُسْكِرَ وَلَا

1-الكافي ج : 6 ص : 396

2-الكافي ج : 6 ص : 398

3-الكافي ج : 6 ص : 398

4- الکافی ج : 6 ص : 399

5- الکافی ج : 6 ص : 400

يَرُدُّ عَلَى الْحَوْضِ لَا وَاللَّهِ⁽¹⁾

پیامبر خدا ص فرمود: کسی که نمازش را سبک بشمارد شفاعتم به او نمی‌رسد و در حوض کوثر بر من وارد نمی‌شود. به خدا قسم! شفاعتم به شرابخوار نمی‌رسد و بر من در کنار حوض کوثر وارد نمی‌شود والله.

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ ع قَالَ: مَنْ شَرِبَ مُسْكِرًا انْحَبَسَتْ صَلَاتُهُ أَرْبَعِينَ يَوْمًا وَإِنْ مَاتَ فِي الْأَرْبَعِينَ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً فَإِنْ تَابَ تَابَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ عَلَيْهِ⁽²⁾

امام صادق (ع) فرمود: هر که شراب بخورد نمازش تا چهل روز بالا نمی‌رود و اگر در این چهل روز بمیرد، با جاهلیت مرده است. ولی اگر توبه کند، خداوند توبه‌اش را قبول می‌نماید.

امام صادق (ع) فرمود: کسیکه عمرش را در شرابخواری فنا کند مانند بت پرستان است و کسی که از ترس خدا از شرابخواری دست بردارد خداوند او را بهشت برده و از شراب بهشتی سیراب نماید.⁽³⁾

عَنْ الْفَضِيلِ بْنِ يَسَارٍ قَالَ ابْتَدَأَنِي أَبُو عَبْدِ اللَّهِ ع يَوْمًا مِنْ غَيْرِ أَنْ أَسْأَلَهُ فَقَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ص كُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ قَالَ قُلْتُ أَصْلَحَكَ اللَّهُ كُلُّهُ حَرَامٌ فَقَالَ نَعَمْ الْجُرْعَةُ مِنْهُ حَرَامٌ⁽⁴⁾

فضیل بن یسار می‌گوید روزی امام صادق (ع) بدون مقدمه به من فرمود: رسول خدا ص فرمود هر مست کننده‌ای (شرابی) حرام است. پرسیدم همه جورش یا هر مقدارش حرام است؟ فرمود حتی یک جرعه ان هم حرام است.

«وقتی متوکل دستور داد امام هادی (ع) را به مجلس شراب او بیاورند و به امام ابتدا اصرار بر خوردن شراب نمود و چون امتناع امام را دید تکلیف بر شعر گفتن نمود، امام اشعاری را خواندند که وضع

مجلس را عوض کرد و اشک به چشمان نحس متوکل آمد و دستور داد امام را با احترام برگردانند. آیات امام بشرح زیر است:

1- الکافی ج : 6 ص : 400

2- الکافی ج : 6 ص : 400

3- الکافی ج : 6 ص : 404

4- الکافی ج : 6 ص : 411

غلب الرجال فلم تنفعهم القلل	باتوا على قلل الاجبال تحرسهم
واسكنوا خُفراً يا بُس ما نُزلوا	واستنزلوا بعد عزٍ من معاقلهم
این الاساور والتيجان والحُلل	ناداهم صارخٌ من بعد دفنهم
من دونها تضرب الاستار والكُلل	این الوجوه اللتي كانت منعمه
تلک الوجوه عليها الدود تنتقل	فافصح القبر عنهم حين سائلهم
واصبحوا اليوم من بعد الاكل قد اُكلوا ⁽¹⁾	قد طال ما اكلوا دهداً و قد شربوا

«ستمگران در قله های برفراز کوه با نگهبانانی نیرومند بسر می بردند. ولی با آمدن مرک این کوه ها سودی برای آنان نداشت.

بعد از عزتی که داشتند باغ مردنشان، به سوراخهایی افتادند چه بد فرود آمدنی بود؟

وقتی آنها را داخل قبر گذاشتند، صدائی آمد که : کجاست آن تخت ها و تاج ها و لباسها؟

کجا هستند آن صورتهایی که غرق در نعمت بودند. و همیشه زیر پرده ها و پشه بندها قرار داشتند؟

ناگاه قبر با زبان فصیح از طرف این مرده ها جواب داد: کرمها بر این صورتهای می غلطند!

یک عمر طولانی خوردند و آشامیدند. حالا خودشان توسط کرمها خورده می شوند.»

ملاقات دبیر کل با آیه الله بروجردی

نقل می کنند که دبیر کل بین المللی مبارزه با الکل با آیه الله العظمی بروجردی ملاقات کرد و علت حرمت شراب در اسلام را از ایشان پرسید. آقا فرمودند زیرا شرافت انسان به عقلش است و شراب عقل را تعطیل می کند و مختل می نماید.

دبیر کل خیلی از این جمله خوشش آمد و گفت من با رؤسای مذاهب زیادی ملاقات کرده و این سوال را کرده ام ولی هیچکدام این چنین

1- منتهی الامال-ستارگان درخشان

کامل به من جواب نداده اند.⁽¹⁾

نقل شده که یک دکتر در آلمان به مسئولین کشورش گفته بود شما شراب فروشی ها را تعطیل کنید تا من نصف تیمارستان ها را ببندم!

ملعون است کسی که...

در روایت است که آقا رسول الله فرمود ملعون است کسی که سر سفره ای بنشیند که در آن شراب باشد.⁽²⁾

و در سخن دیگری فرمود کسی که به خدا و قیامت ایمان دارد نباید سر سفره ای که در آن شراب نوشیده می شود بنشیند.⁽³⁾

بعضی از افراد شراب را برای معالجه می‌خورند در حالی که آقا امام صادق (ع) فرمود خداوند شفای هیچ مرضی را در شراب قرار نداده است.⁽⁴⁾

1-داستانهایی از زندگی علماء

2-وسائل الشیعه

3-مسالك شهيد ثانی باب اطعمه واشربه

4-فروع کافی کتاب الاشربه باب من اضطر الى خمر

عدم پرداخت خمس

«وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ التَّقْيِ الْجَمْعَانِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ» 41»⁽¹⁾

یعنی بدانید که از هر چه گیرتان آمد باید یک پنجم را برای خدا و پیامبر و سادات و یتیمها و مساکین و در راه مادنه قرار دهید اگر به خدا و قرآن و روز قیامت ایمان دارید که خدا بر هر چیزی قادر است.

«اصل وجوب خمس فی الجملة از ضروریات اسلام است و منکر آن کافر است و خلاصه این که خمس یکی از فرائض الهی است که در قرآن مجید و روایات مستفیضه به آن امر تأکید شده و محل اتفاق همه شیعه امامیه بلکه عموم مسلمین است اگرچه در بعضی خصوصیات آن از حیث مورد و مصرف، اختلاف وجود دارد و چنانچه کسی از پرداخت یک درهم یا کمتر امتناع کند در زمره ظالمین به پیامبر اکرم (ص) و ذریه آن حضرت می باشد و از غاصبین حق آنها محسوب می شود. بلکه هر کس خمس را حلال بداند از کافرین است و در هر صورت تا انکار شخص نسبت به اصل خمس محرز نشود نمی توان حکم به کفر او کرد.»⁽²⁾

افرادی که خمس بر آنها واجب می شود اگر نپردازند نمی توانند در اموال خود تصرف کنند و اگر با پول خمس نداده مواد غذایی بخرند و بخورند بعنوان حرام خواری محسوب می شود.

مراد از زکات که در آیات زیادی از قرآن آمده هم زکات اصطلاحی و هم خمس است. زیرا مراد از کات پاک کردن مال از حقوق مالی می باشد چه حقوق مالی زکات باشد و چه خمس باشد.

امام زمان(عج):لعنت خدا و ملائکه و تمام مردم بر کسی است که از مال ما درهم حرامی بخورد.⁽¹⁾

امام زمان(عج):کسی که مالش زیاد باشد و حق آن را ادا نکند بدرستی که مالش در روز قیامت مارهایی خواهند بود که او را نیش می زنند.⁽²⁾

امام باقر(ع):برای هیچ کس روا نیست چیزی از خمس را خریداری کند تا حق ما به ما برسد.⁽³⁾

موارد خمس

مهریه زن و هدیه و ارث خمس ندارد و سرمایه و زمین کشاورزی و وسیله نقلیه ای که منبع درآمد است و مغازه و پولی که بر آن یکسال گذشته و...خمس دارد.

1-بحار ج 53 ص 184

2-بحار ج 96 ص 29

3-وسائل ج 6 ص 338

عدم پرداخت زکات

«إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغَارِمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ»⁽¹⁾ «60»

یعنی زکات برای فقرا، مساکین، کارگزان جمع آوری زکات، مخارج هدایت کافران، آزاد کردن غلامان، ادای قرض قرضداران و در راه خدا است و واجب بوده و خداوند آگاه و حکیم می باشد.

افرادی که زکات بر آنها واجب می شود اگر نپردازند نمی توانند در اموال خود تصرف کنند و اگر با پول زکات نداده مواد غذایی بخرند و بخورند بعنوان حرام خواری محسوب می شود.

زکات سهمی از درآمد کسانی است که گندم و جو و انگور و خرما و گوسفند و شتر و گاو و طلا و نقره با شرایطی که در رساله ها نوشته شده داشته باشند .

پرداخت زکات از نظر خداوند، یکی از علامتهای دینداری و شرط ضروری ایمان شمرده شده است.

«قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ»¹ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ»² وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ»³ وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ»⁴»⁽²⁾

یعنی حقیقتاً مؤمنین رستگار شدند آنانکه در نماز خاشع، از لغو دور و اهل زکات دادن هستند.

ندادن زکات نشانه شرک است:

«وَوَيْلٌ لِلْمُشْرِكِينَ الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ»⁽³⁾

یعنی وای بر مشرکین که زکات نمی دهند و قیامت را قبول ندارند.

پرداخت زکات باعث جلب رحمت الهی است:

«وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ»⁽⁴⁾ «56»

نماز گذاشته و زکات داده و از پیامبر اطاعت کنید شاید خدا بشما رحم نماید.

1-توبه 60

2-مؤمنون 1-4

3-فصلت 6-7

4-نور 56

دادن زکات یکی از وظایف حاکمان مؤمن است:

«الَّذِينَ إِن مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ» (41) ⁽¹⁾

یعنی آنان که اگر به آنها حکومت بدهیم نماز اقامه کرده و زکات داده و امر بمعروف و نهی از منکر می نمایند. وعاقبت همه امور به خدا بر می گردد.

زکات در شریعت همه پیامبران الهی بوده است:

«وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا» (54) «وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا» (55) ⁽²⁾

یاد کن در کتاب از اسماعیل که به وعده اش عمل می کرد و پیامبر و رسول بود و خانواده اش را به نماز و زکات امر می نمود و خدا از او راضی بود.

«وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ» (72) «وَجَعَلْنَاهُمْ أُمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا عَابِدِينَ» (73) ⁽³⁾

یعنی به ابراهیم، عطا کردیم اسحاق و یعقوب را و همه را صالح قرار دادیم و پیوایان از طرف خود کردیم و به آنها وحی نمودیم که کارهای خیر و نماز و زکات انجام دهند و آنها ما را عبادت می کنند.

زکات یکی از راههای امتحان مؤمنین است:

«وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ»⁽⁴⁾

یعنی مال و فرزندان اسباب آزمایش هستند و در نزد خدا پاداش عظیمی است.

خداوند زکات و حقوق مالی الهی را پاک کردن نامیده است: «خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا»⁽⁵⁾

با گرفتن صدقات آنها را پاک و تصفیه نما.

1- حج 40-41

2- مریم 54-55

3- انبیاء 74

4- تغابن 15

5- توبه 102

روایات

رسول خدا(ص) فرمود ندا کنند که ای مسلمین! زکات اموالتان را بدهید تا نمازتان قبول شود.⁽¹⁾

امام باقر(ع): خدا در قرآن زکات را با نماز آورده پس هر که نماز بخواند ولی زکات ندهد مثل این است که نماز نخوانده است.⁽²⁾

امام صادق (ع): قسم به خدائی که مخلوقات را خلق کرد و به آنها رزق داد هیچ مالی در خشکی و دریا از بین نمی‌رود مگر بواسطه ندادن زکات.⁽³⁾

موارد زکات

چنانچه «گندم، جو، خرما، انگور» به مقدار تقریبی 870 کیلوگرم برداشت کند باید در آنجایی که از آب باران ورودخانه استفاده کرده یک دهم و در آنجا که از آب چاه استفاده نموده، یک بیستم را زکات بدهد.

و چنانچه «گوسفند، گاو، شتر» دارد و دوازده ماه از علف صحرا استفاده می‌کنند وقتی به حد نصاب رسیدند باید زکات آنها را بدهد.

و چنانچه «طلا، نقره» دارد اگر به حد نصاب رسید باید زکات آن را که در بیست مثقال طلا تقریباً نیم مثقال می‌شود را بدهد.

مصارف زکات

زکات را می‌توان در هشت مورد مصرف نمود و نیازی به اجازه از مجتهد نیست: 1- فقیر 2- مسکین 3- کارگزاران جمع آوری زکات 4- برای مسلمان کردن کفار 5- قرضداران 6- برای آزاد کردن غلام 7- در راه ماندگان 8- در راه خیر مثل مسجد و بیمارستان و روضه خوانی و کتابخانه و ازدواج و غیره

«ثعلبه مردی فقیر بود. او از پیامبر خواست که دعا کند تا ثروتمند شود! پیامبر به او هشدار داد که ثروت برای تو خطرناک است. اما ثعلبه اصرار کرد و پیامبر برایش دعا نمود. طولی نکشید که ثعلبه ثروتمند شد

2- وسائل ج 4 ص 3

3- وسائل ج 4 ص 3

و جزء دامداران گردید. کم کم از نظرجا برای دامهای او در مدینه مشکل پیدا شد لذا از پیامبر اجازه گرفت تا به خارج از مدینه برود.

او در خارج از مدینه به زیاد کردن ثروت خود مشغول بود. وقتی پیامبر (ص) نماینده ای نزد او فرستاد تا زکات گوسفندان او را بگیرد، ثعلبه امتناع کرد و گفت: چرا پیامبر (ص) سراغ افراد دیگر نمی رود و سراغ من فرستاده است؟

نماینده پیامبر بادرست خالی برگشت. ناگاه آیه ای در باره این امتناع ثعلبه و افرادی مانند او نازل شد.. که تقریباً از ارتداد ثعلبه خبر می داد. وقتی این خبر به ثعلبه رسید، گوسفندان خود را برداشت و به مدینه آمد و خدمت پیامبر رفت و گفت: زکات آورده ام! پیامبر فرمود: من نمی توانم از تو زکات قبول کنم! ثعلبه با شنیدن این مطلب شروع به عجز و لایه کرد ولی حضرت زکات او را قبول ننمود. بعد از رحلت پیامبر، ثعلبه سراغ ابوبکر رفت و گفت: من زکات آورده ام. ابوبکر گفت: چون پیامبر زکات تو را قبول نکرد، من هم نمی توانم قبول نمایم. ثعلبه بعد از مدتی با حسرت دادن زکات از دنیا رفت! ⁽¹⁾

1- تفسیر مجمع البیان ذیل آیه 77 توبه

خوردن مال یتیم

یکی از گناهان بزرگ، خوردن مال یتیم است. که در چند جای قرآن از جمله در سوره فجر به این گناه اشاره کرده است

«إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا»⁽¹⁾ «10»

آنان که از روی ناحق و ستم، مال یتیمها را می‌خورند در حقیقت آتش جهنم را می‌خورند و بزودی وارد آتش می‌شوند.

در جای دیگر می‌فرماید: «وَأَتُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَبْدُلُوا الْخَيْثَ بِالْطَّيِّبِ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا»⁽²⁾ «2»

مال ایتام را به آنها بدهید و مال نادرست را با مال درست مخلوط ننمائید و اموال آنها را با اموال خود نخورید که گناهی بزرگ است.

و در جای دیگر فرموده است: «وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ»⁽³⁾

به مال یتیم نزدیک شوید مگر برای کاری که به صلاح یتیم باشد.

در روایت هم نقل شده است:

قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَوْعَدَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فِي مَالِ الْيَتِيمِ بِعُقُوبَتَيْنِ إِحْدَاهُمَا عُقُوبَةُ الْآخِرَةِ النَّارُ وَ أَمَّا عُقُوبَةُ الدُّنْيَا فَقَوْلُهُ عَزَّ وَجَلَّ وَ لِيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكَوْا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَافًا خَافُوا عَلَيْهِمُ الْآيَةُ يَعْنِي لِيَخْشَ أَنْ أَخْلِفَهُ فِي ذُرِّيَّتِهِ كَمَا صَنَعَ بِهِوَءُ لَاءِ الْيَتَامَى⁽⁴⁾

امام صادق (ع) فرمود: خداوند در باره خورندگان مال یتیم، دو مجازات را وعده کرده است یکی در قیامت است که آتش جهنم می‌باشد. دیگری در دنیا. اما مجازات دنیوی در آیه شریفه آمده که اینهایی که مال یتیم خور هستند از این بترسند که بعد از خودشان همین بلا سر یتیمهای خودشان بیاید و افرادی مال آنها را بخورند!

آقا رسول الله (ص) فرمود: در معراج گروهی را دیدم که آتش وارد

1- نساء 10

2- نساء 2

3- اسراء 34

4- الکافی ج : 5 ص : 129

شکمشان می‌شد و از پشتشان در می‌آمد! از جبرئیل پرسیدم اینان چه کسانی هستند؟ فرمود اینها در دنیا مال یتیم را بناحق می‌خوردند.⁽¹⁾

مراد از مال یتیم خوری یعنی مردی فوت کرده و چندتا بچه باقی گذاشته است که اموالی از طریق ارث به آنها رسیده است. حالا دایی یا عمو یا مادر بچه‌ها یا فرد دیگری با دوز و کلک قسمتی یا همه اموال یتیمها را تصرف می‌کند. خداوند در قرآن به این فرد وعده عذاب دردناک داده است.

مسئله مال یتیم آنقدر مهم است که نباید به خانه‌ای که یتیم در آن سهم دارد رفت زیرا تصرف در مال یتیم حساب می‌شود مگر اینکه رفتن به منزلی که یتیم در آن سهم دارد یا نشستن سر سفره‌ای که با مال یتیم تهیه شده برای یتیم سودی دارد یا به مصلحت اوست و تشخیص مصلحت را هم به عهده خود فرد متصرف گذاشته‌اند که خودش تشخیص دهد من غذای این یتیم را دارم می‌خورم آیا فایده‌ای برای یتیم دارد؟ مثلاً در لرستان رسم است که وقتی در مجلس ترحیم شخصی حاضر می‌شوند و ناهار یا شام

می خورند پُرسانه می دهند یعنی مبلغی پول نقد کمک می کنند اگر این جور باشد که خرجی که از مال یتیم می شود جبران شود غذا خوردن اشکال ندارد ولی اگر به ضرر مادی یتیم باشد یا هیچ فایده‌ای در این غذا دادن نباشد نباید انسان به منزل ایتام برود.

1- وسائل، کتاب تجارت باب 99

دزدی

«وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جِزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالاً مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ» (38)⁽¹⁾

دست زن دزد و مرد دزد را بعنوان نتیجه اعمالشان و مجازات الهی بُرید و خداوند قدرتمند و حکیم است.

از جمله گناهان کبیره که به شکم هم مربوط می شود دزدی اموال مردم یا دولت می باشد.

آقا رسول الله فرمود که دزد در هنگام دزدی ایمان ندارد.⁽²⁾

و امام صادق (ع) فرمود: هر کس از مال مسلمان چیزی را که نگاهداشته بدزدد دزد نامیده می شود. و نزد خدا سارق است.⁽³⁾

فردی که دزدی می کند از الطاف الهی محروم می شود زیرا تجاوز به اموال مردم باعث غضب الهی می گردد. لذا اولیاء خدا و بزرگان و خوبان هیچگاه به این گناهان، آلوده نمی شدند و پاک زندگی می کردند و حاضر بودند از گرسنگی سنگ بر شکم ببندند ولی به اموال دیگران دست درازی ننمایند.

اگر فردی مدتی دزدی کرده یا در نوجوانی دزدی کرده و حالا پشیمان است و می خواهد توبه کند باید حلالیت بطلبد یا آن اموال را پس بدهد. و لازم نیست مسئله دزدی را مطرح کند و بلکه غیر مستقیم آن اموال را برگرداند از صاحبش رضایت بگیرد.

دزدی انواع مختلفی دارد از جمله به کسی که وارد منزل مردم می شود و اموال آنها را می برد دزد می گویند تا کسی که کارمند بانک است و با جعل اسناد مبالغی را برای خود بر می دارد تا کسانی که زمینهای دولت را می فروشند. همچنین کسی که مهریه زنش را نمی دهد دزد است و کسی که قرض کرده و با اینکه دارد پس نمی دهد دزد است. کسی که از پشت کنتور برق و آب لوله و سیم کشیده و مصرف می کند از یک جهت برق دزدی و آب دزدی می کند. کسی که پول صندوق کمیته امداد را برمی دارد دزد است و...

تجارت آلوده

1-مأئده 106

2-وسائل الشیعه

3-تهذیب

بازاریانی که کم فروشی یا گرانفروشی یا تقلب یا احتکار و خیانت در وزن و پیمانه و امثال آن می کنند و پولهای بدست آمده را خرج شکم خود و خانواده شان می کنند نیز جزو حرام خوران هستند.

خداوند سوره ای را در مذمت کم فروشان بنام مطففین، نازل کرده است. و روایات فراوانی در مورد گناهان فروشندگان متخلف وجود دارد از جمله:

آقا رسول الله (ص) فرمود: کسیکه در معامله با مسلمانان خیانت کند از ما نیست و روز قیامت با یهود محشور می شود و خداوند برکت را از روزیش برمی دارد و معیشتش را خراب کرده بخودش وامی گذارد.⁽¹⁾

در یک روایت امام صادق (ع) فرمود که از جمله اموال حرام، اجرت زنهای بدکار و پولی که از فروش شراب و سگ و مردار بدست آورده و رشوه که قاضی می گیرد تا بنفع رشوه دهنده حکم دهد و مزد کاهنان و ساحران همه اینها مال حرام هستند.⁽²⁾

در مورد رشوه چند روایت نقل کنم.

آقا رسول الله ص فرمود: خدا رشوه دهنده و رشوه گیرنده و دلال رشوه را لعنت کند.⁽³⁾

و فرمود: از رشوه پرهیزید که حقیقت آن کفر است و صاحب رشوه بوی بهشت را استشمام نخواهد کرد.⁽⁴⁾

در حدیث نبوی آمده که از نشانه های نزدیکی قیامت این است که رشوه را به عنوان هدیه حلال خواهند ساخت!⁽⁵⁾

1- عقاب الاعمال - مکاسب محرمة

2- وسائل، کتاب تجارت باب 32

3- سفینه البحار 52/1

4- سفینه البحار 523/1

5- گناهان کبیره شهید دستغیب 403

خوردن مردار و گوشت حیوانات ذبح نشده و حرام گوشت

«حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالْدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أَهَلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبْعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَامِ ذَلِكُمْ فِسْقٌ»⁽¹⁾

حرام است خوردن مردار و خون و گوشت خوک و هر چه موقع کشتنش نام خدا برده نشده و حیوانی که خفه شده یا با سنگ کشته شده یا از بلندی در چاه افتاده باشد یا بوسیله شاخ زدن حیوان دیگر مرده باشد یا درنده‌ای آن را پاره کرده یا از آن خورده با استثنای آن حیوانی که ذبح شرعی شده یا روی سنگهای مخصوص ذبح شده و حرام است تقسیم تیرقمار. اینها همه فسق حساب می‌شود.

در اسلام خوردن گوشت حیوانات گوشتخوار حرام و خوردن گوشت اکثر حیوانات علفخوار همانند گوسفند و گاو شتر، آهو و بز کوهی حلال است. از پرندگان هم همه انواع مرغ و گنشگ و کبوتر حلال است.

در کتاب امالی و کافی روایتی است که امام صادق (ع) فرمود علت حرمت گوشت مردار آنست بدن را ضعیف و جسم را لاغر و نیرو را سست و نسل را قطع کرده باعث مرگ ناگهانی می‌شود.

در تفسیر عیاشی از امام صادق (ع) روایت شده که خوردن خون باعث مرض کلب (عطش شدید و شبیه به جنون) و قساوت قلب و کم شدن مهربانی و ترحم می‌شود و کسی که خون می‌خورد از کشتن والدین یا خویشاوندان و دوستان باکی ندارد.

در فرهنگ لاروس آمده که کشورهایی که مردمش گوشت خوک مصرف می‌کنند اغلب دچار بیماری لادرری (کرم تنیا و کرم کدو) می‌شوند ولی در کشورهای اسلامی از این بیماری خبری نیست.

غیر از مواردی که ذکر شد دهها نوع دیگر حرامخواری در بین افراد وجود دارد از جمله درآمدهایی که از راه‌های زیر بدست می‌آید:

2- فروش کتابها و محصولات ضد فرهنگی مستهجن و مخالف دین و فاسد کننده اخلاق

3- کمک به خلاف مثل دلالی در کارهای خلاف همانند کمک به

1- مائده 4

فروش لوازم سرقتی و غیره

4- فروش مواد مخدر و قاچاق

5- فروش اسناد جعلی دولتی

6- خوانندگی حرام

7- فعالیت در هر کاری که خلاف قانون یا شرع است که درآمدهای

حاصله بعنوان پول کثیف نامیده شده و استفاده از آن حرام است.

آب_ لیموی_ شیراز

مرحوم شیخ عبدالحسین خوانساری گفت: در کربلا عطاری بود مشهور و معروف، مریض شد و جمیع اجناس دکان و اثاث خانه منزل خود را به جهت معالجه فروخت اما ثمر نکرد؛ و جمیع اطباء اظهار ناامیدی از او کردند.

گفت: یک روز به عیادتش رفتم و بسیار بدحال بوده و به پسرش می گفت: اسباب منزل ☐ را به بازار ببر و بفروش و پولش را بیاور برای خانه مصرف کنید تا به خوب شدن یا مردن راحت شوم! گفتم: این چه حرفی است می زنی؟

دیدم آهی کشید و گفت: من سرمایه زیادی داشتم و جهت پولدار شدن من این بود که □
یکسالی مرضی در کربلا شایع شد که علاج آنرا دکتورها منحصر به آبلیموی شیراز دانستند،
آب لیموگران و کمیاب شد. نفسم به من گفت: قدری آب لیمو دارای چیز دیگر ممزوج به
او کن و بوی آب لیمو از آن فهمیده می شد او را به قیمت آب لیموی خالص بفروش تا
پولدار شوی.

همین کار را کردم، و آب لیمو در کربلا منحصر به دکان من شد و سرمایه زیادی از □ □
این مال مغشوش بدست آوردم تا جایی که در صنف خودم مشهور شدم به (پدر پولهای
هزارهزاری). مدتی نگذشت که به این مرض مبتلا شدم، هر چه داشتم فروختم برای
معالجه فایده ای نکرده است، فقط همین آخرین متاع بود که گفتم این را بفروشند یا خوب
می شوم یا می میرم و از این مرض خلاص می شوم.

یکصد موضوع پانصد داستان □

اثر_کردار_بد_در_برزخ # □

یکی از بزرگان اهل علم و تقوی فرمود: یکی از بستگانشان در اواخر عمرش ملکی
خریده بود و از استفاده سرشار آن، زندگی را می گذراند. پس از مرگش، در برزخ او را
دیدند که کور است. □ از علت آن پرسیدند؟

گفت: ملکی را خریده بودم، و وسط زمین چشمه آب گوارائی بود که اهالی ده مجاور □
می آمدند خود و حیواناتشان از آن استفاده می کردند، و به واسطه رفت و آمد، مقداری از
زراعت من خراب می شد. برای اینکه سودم از آن مزرعه کم نشود، و راه آمد و شد را
بگیرم، به وسیله خاک و سنگ و آهک چشمه را کور نمودم و خشکانیدم. بیچاره مجاورین

ده برای آب به جاهای بسیار دور می رفتند. این کوری من به واسطه کور کردن چشمه آب است. گفتم: آیا چاره ای دارد؟

□ گفت: اگر ورثه‌ام بر من ترحم کنند و آن چشمه را مفتوح و جاری سازند تا دیگران استفاده کنند حالم خوب می شود. ایشان فرمود: به ورثه اش مراجعه کردم و جریان را گرفتم و آنها پذیرفتند، و چشمه را گشودند و مردم استفاده می کردند. پس از چندی آن مرحوم را دیدم که چشمش بینا شده و از من سپاسگذاری کرد

□ یکصد موضوع پانصد داستان